

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

2. An D. Paulus quoad Primatum Ecclesiae fuerit subditus D. Petro, licet
æqualis quoad Apostolatam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

Ergo non Pauli, quia alioquin trunca & manca esset doctrina, & definitio Concilij, quod absurdum est dicere. Item Concilium asserit beatum Petrum fuisse Principem Apostolorum, ergo & Pauli. Et tandem firmat Pontifici in Beato Petro à Christo traditam esse potestatem. Si in Petro, ergo non in Paulo. Quod etiam faretur Innocentius tertius, in *cap. soluta, de maioribus. & obediens*. asserens: Nobis in Beato Petro sunt oues Christi commissa, dicente: pasce oues meas. Et in Petro dixit successoribus suis: Quodcumque ligaueris, &c. Vide Concilia & Canones, quando loquuntur de primatu nullam efficere mentionem de Paulo, sed tantum de Petro, & tamen Anonymus contra Scripturnam, Concilia & Canones vult in primatu Ecclesie Paulum Petro associare.

SECTIO II.

An Divo Paulus quoad Primatum Ecclesie fuerit subditus Divo Petro, licet aequalis quoad Apostolatatum.

§ 1. Respondendo affirmatiue; vnde suppono, distinguendum esse inter Apostolatatum & Primatum. Et idcirco licet Apostoli fuerint pares Divo Petro quoad munus Apostolatatum, & quoad clauem doctrinae, fuerunt tamen inferiores quoad regimen & primatum. Clare hoc patefecit Hieronymus *lib. 1. contra Iovinianum*: Super Petrum inquit, fundatur Ecclesia. Et licet id ipsum in alio loco super Apostolos fiat, & coniuncti clauis Regni Caelorum accipiant, & ex aequo (quod attinet quidem ad prerogatiuam Apostolatatum) super eos Ecclesie fortitudo solidetur: tamen propterea inter duodecim vnus eligitur, et Capite confusio Schismatis tollatur occasio. An vero ab Hieronymo, vel amplius aliquid ad aequalitatem in Apostolatatu declarandam, vel clarius ad Petri nihilominus praeminentiam in auctoritatem Regimini tuendam, dici potuit? Et D. Leo *Epist. ad Anaphanum Tarantensem Episcopum*: Inter beatissimos inquit, Apostolos, in pari honore consortio fuit quaedam discretio potestatis. Et cum omnium par esset electio (nempe ad Apostolatatum) vni tamen datum est ut ceteris emineret.

2. Sed audiant Lectores, aurea verba incomparabilis viri Cardinalis Baronij *tom. 1. ann. 54. sic asserens*: Sicut enim, quae ceteris Apostolis aequae ac Petro contulit, & communia omnibus esse voluit, euidenter expressit, nimirum cum dixit de his, quae ad sacrificium pertinent: Hoc facite in meam commemorationem. Quae ad verbi praedicationem, quaeque ad Baptismum: Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos. Quae insuper ad remissionem peccatorum spectarent: Quae cumque ligaueris super terram, erunt ligata & in Caelo, & quae cumque solueris super terram, erunt soluta & in Caelo. Vel cum dixit: Accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum remisistis, retenta sunt. Sive cum aperit illis sensum, ut intelligerent Scripturas. Ita etiam, quae pecularia voluit esse Petri, aperte significauit. Sive cum dixit: Tu vocaberis Cephas. Vel cum ait: Tu es Petrus, & super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam. Aut cum subdit: Et tibi dabo clauis Regni Caelorum. Ac denique cum eodem modo perficiens, ac adimplens, ait: Pasce agnos meos, & pasce oues meas. Ex his igitur videas Dominum nostrum, certo quodam discrimine adhibito, quae communia essent omnibus Apostolis, & quae Petro tantummodo contulisset, egregie distinxisse: ut non mireris, si eadem adhibita distinctione Patres dixerunt aliquando, omnes Apostolos pari fuisse pra-

ditos potestate, aliquando Petrum ceterorum Caput, & Principem. Haec Baronius.

3. Supposita igitur hac distinctione, & differentia inter Apostolatatum, & primatum, quam merito ex Catholicis negabit, assero constanti, quoad quoniam Apostolatatum, fuisse Paulum Divo Petro aequalem, sed constantium dicendum est in ordine ad primatum, & ad potestatem iurisdictionis. Nam in hoc Paulus non fuit aequalis, sed minor D. Petro. Et ita obseruat ex doctoribus Sorbonicis, piissimus, & doctissimus Andreas Duvalius in *tract. de Rom. Pontif. 1. quast. 3. in fine*. firmat enim Paulum, & Petrum fuisse aequales, tum in fidei feruore, tum denique in passione, quia eodem tempore, & loco, & sub eodem Tyranno Martyrium subierunt; non autem in ratione potestatis. Idem etiam, ex eodem Mattheo Sobornico, docuit Nicolaus Coeffeteau Episcopus Massiliensis, ex alio Ordine Praedicatorum, contra M. Antonium de Dominis *tom. 1. lib. 1. cap. 3. fol. 56.* vbi sic ait: Breuissimè dico, posse Paulum conferri cum Petro duplici respectu, scilicet vel ratione priuatae sanctitatis, laboris pro Ecclesia suscepti, zeli, ad obsequium Officij, & gradus Apostolici, & hoc respectu Paulum Petrum parum facere non dubitamus. Rectè enim Leo dicit: De eorum meritis, atque virtutibus, nihil nos debere sentire discretum. *Vel ratione iurisdictionis, & potestatis, sicque Paulum primam concedere Petro asseueramus.* Ita ille.

4. Vnde vtiuam Aduersarij vestigis Doctorum Sorbonicorum adhaerent, inter quos etiam, tanquam illorum, & omnium Magister ponendus est Angelicus Doctor D. Thomas, qui in *lect. 2. Epist. 2. ad Galatas*, exponens illa verba D. Pauli: Cum autem venisset Petrus Anthiochiam in faciem restitit, cum Glossa ibi dixerit: Restitit ei tanquam par. D. Thomas interpretans, quo pacto sint dicta verba Glossae intelligenda, asserit: *Dicendum est quod Apostolus fuit par Petro in executione auctoritatis, non in auctoritate regimini.* Quid ad haec respondebunt Aduersarij; Thomas est, qui loquitur. Si Leo rugit, quis non pauebit ad eius occursum? Sed iterum audiant ipsum, de directo contra ipsos loquentem. Ipsi asserunt, Divum Paulum fuisse aequalem D. Petro. Thomas asserit fuisse subditum D. Paulum D. Petro. Accipe eius verba in suo vltimo testamento, nempe in *2. 2. quast. 33. art. 4. ad secundum*, vbi firmans illam conclusionem, quod subditus, & inferior potest cum debitis circumstantiis superiorem corripere, sic asserit: *Paulus quis erat subditus Petro*, propter imminens periculum scandali circa fidem Petrum publice arguit. Ita ille & ante illum, hanc opinionem esse communem testatur Abulensis in *cap. 18. Matth. quast. 86.* sic asserens: Vbi tamen specialiter imminet periculum fidei, nisi Praelati publice arguantur, possunt subditi, imò debent arguere Praelatos suos. *Vnde Paulus etiam esset subditus Petro*, vt communiter asseritur propter imminens periculum scandali, arguit Petrum publice. Haec Toftatus. Idem docuit D. Antonius in *Chronica part. 1. tit. 6. cap. 4.* sic asserens: Quod dicitur specialiter de Petro & Paulo, quod sunt pares, intelligendum est, vel quoad meritum & praemium, vt videtur sentire Ambrosius & Leo Papa, vel quoad potestatem Ordinis. Quantum autem ad iurisdictionem. Petrus maior Paulo, & omnibus aliis fuit. Gabriel Biel in *Can. Missa, lect. 74.* Paulus, ait, qui erat sub Petro, propter imminens periculum scandali Petrum publice arguit. Et quamuis Hieronymus *ad Galatas. 2.* dicat: Paulus Petrum reprehendit, quod non audeat, nisi se non imparem sciret, sed hoc non de officio Ecclesiasticae dignitatis, sed de puritate vitae, & sanctitate conuersationis intelligitur. Solum enim Petrus inter Apostolos primatum gerebat. Ita ille. Idem firmat

ELANAE
omnia
no. III. IV. V
EPI III

firmat etiam Cardinalis Turcremata in *Summa de Ecclesia lib. 2. cap. 13.* ubi sic asserit: Patet quomodo, sicut in quo Paulus non dicebatur inferior Petro, scilicet in Euobus. Primum hoc, quod à Christo immediate erat in illis Apostolos, ut Petrus, & alij. Secundum in hoc, quod à Deo perfecte instructus in Euangelio erat, sicut & ipse Petrus. Non autem dicitur esse par Petro in potestate iurisdictionis, quoniam non latebat ipsum Paulum, Petrum caput esse Ecclesie. Unde eum vocabat Cephas, quod caput secundum linguam Græcam sonat, ut dicit Beatus Isidorus. Cæterum sicut Paulus non immediate à Petro Apostolatus officium susceperit, sicut nec alij Apostoli, sed à Christo immediate, non sequitur quod B. Petrus non fuerit Pauli, sicut & aliorum Apostolorum Princeps & Prælatas. Hæc Turcremata, cui addæ Beatum Ioannem à Capistrano de *Auctor. Papa, p. 1. fol. 8. & part. 7. fol. 13.* Thomam Vvaldensem *tom. 1. lib. 2. c. 1.* Paludanum *lib. de Eccles. potest. art. 1. concl. 1.* Cardinalem Iacobatum de *conciliis lib. 10. art. 7. fol. 669. & 717. ltr. B.* Cardinalem Caiganum *tom. 1. Opusc. de Auct. Papa, & Concilij capit. 3.* Cardinalem Polium in *defens. unit. Eccles. lib. 2. fol. 69.* Cardinalem Batonium *tom. 1. ann. 34.* Cardinalem Bellarminum de *Roman. Pontif. lib. 1. cap. 17. per totum.* Io. Driedonium *tom. 1. lib. 4. cap. 3. part. 3. fol. 237.* Albertum Pighium de *Hier. Eccles. lib. 3. cap. 11.* Nicolaum Sanderum de *visibilibus Monarch. lib. 6. cap. 6.* Laurentium Arturum in *disp. Theol. de Petri Principatu, num. 41.* Pueronium de *Aristocratiâ Regulari, tom. 1. cap. 3. num. 11. 21. & seq.* Petrum de *Sot. in Defensione Catholica Confessionis, cap. 89. part. 1.* Alphonsum Alvarez in *Theo. sacro Christiana Religione, cap. 1. num. 59.* Campanellam de *Monarch. Messia, cap. 12.* Genebrardum in *Chronologia, lib. 4. ann. 32.* Nauclerum de *Monarch. Eccles. tom. 1. part. 2. lib. 2. cap. 3.* Simancham in *insti. Cathol. tit. 45. n. 5.* Bzouium de *Rom. Pont. c. 36.* Pitigianum in *3. sent. tom. 3. dist. 25. q. 2. art. 1.* Ioannem Vviggers in *tom. 2. 2. Thom. tract. de Pont. art. 10. q. 1. dub. 1. num. 68. & seq.* Bagotium in *Apologetico Fidei, part. 1. lib. 3. disp. 8. cap. 4. sect. 1.* Lotinum in *Acta Apost. cap. 28. vers. 30.* Ios. Stephanum de *potestate coercitiua Pontificis, cap. 8. n. 2.* M. Antonium Capellum de *Pont. Petri, disp. 1. c. 12.* Syluium in *2. 2. Diui Thomæ, quæst. 33. art. 10.* Tannerum *tom. 3. disp. 1. q. 4. dub. 2.* Agricolum de *Primatu Petri, cap. 7.* Coninch de *fidesse, & charitate, disp. 12. dub. 1. n. 11. & disp. 28. dub. 4. n. 52.* Salmcronium in *Epist. 2. ad Galatas, & latus tom. 4. part. 3. tract. 5. fol. 423.* Seratium *opusc. de vita D. Pauli, part. 4. n. 70.* Valentiam *tom. 3. disp. 2. q. 1. punct. 7. §. 31.* Becanum de *Republic. Eccles. lib. 2. c. 7.* Perez in *Pentatherum Fidei, lib. de Rom. Pontif. cap. 20.* Cornelium in *Epistol. 2. ad Galat. vers. 7. n. 3.* Bañez in *2. 2. Thomæ, q. 1. art. 10. dub. 4. in responsio ad primum argumentum.* Christophorum Marcellum de *auctor. Pape contra Caluinum, lib. 1. sect. 1. c. 12. 29. & 38.* Panuinum de *Primatu Petri, part. 2. c. 3. & in respons. ad 2. & 3. argum.* Echium de *Primatu Petri, lib. 3. c. 37.* Xistum Senensem in *Biblioth. lib. 6. annot. 269. & 271.* Arcudium *tract. de purgat. contra Barlaanum.* Cariophylum in *refutat. contra Galganum Blasphemiam 33. & 35.* Nardium de *Papatu Romano, c. 1. fol. 10.* Artiaga in *p. 2. Thom. tom. 2. disp. 18. sect. 1. n. 3. & 4.* Amicum in *curso Theologia, tom. 2. disp. 6. sect. 2. n. 77. & seqq.* Thomam Campegiu *opusc. de Rom. Pont. c. 12. n. 6. 7. & 8.* Alphonsum Mendoza in *quodlibeto, q. 4. Scholast. n. 1.* Antonium Delphinum de *Ecclesia, lib. 2. fol. 114.* Franciscum de Castillo in *3. sent. tom. 2. disp. 16. quæst. 2.* Alex. Carenium de *Potest. Rom. Pont. lib. 1. c. 1.* Antonium Polium in *Lucidario potest. Pap. lib. 4.* Gordonum in *Epitom. Controuers. tom. 1. contr. 25. n. 8. & seqq.* & alios penes ipsos.

5. Quid dicit Anonymus ad tantam nubem testium? Manus eius contra omnes, & manus omnium contra eum. Qua fronte poterit se opponere torrenti Doctorum, quos ego omnes in fronte vidi, firmantes cum primis Magistris Sacre Theologie D. Thoma & Petro Lombardo, Paulum fuisse æqualem Petro in ordine ad Apostolatam, sed in ordine ad regimen & Primatum fuisse inferiorem, & subditum D. Petro, & ut ait Suarez *contra Regem Angliæ, lib. 3. cap. 11. num. 21.* illum recognouisse ut caput & Principem suum?

6. Quod etiam probatur ex facto ipsius Pauli ad Galat. 1. cum ad videndum Petrum accederet. Non, ut ait Hieronymus ibidem, dicendi studio, quia & ipse eundem prædicationis haberet Authorem, sed honoris priori Apostolo deferendi. Quæ verba, ut rectè obseruat Coeffeteau *lib. 1. cap. 9. num. 27. non Prioritatem atatis, vocationis, aut ordinis, sed sublimiorem Principatum demonstrant.* Et idè rectè ibidem D. Ambrosius dixit: Dignum fuit, ut euperet videre Petrum, quia primus erat inter Apostolos, cui delegauerat Saluator curam Ecclesiæ suæ. Hinc D. Chrysostomus *homil. 87. in Ioannem*, asserit: Petrus os erat Apostolorum, & Princeps, propterea & Paulus eum visurus ascendit. Quod etiam docuit Theodoretus, & Occumenius *apud Baronium, tom. 1. annotat. 38.* & Theophylactus asserit etiam Paulum ascendisse Hierosolimam videre Petrum, quia voluit honorare eum, eum maiorem se, vide Simancham in *Cath. instit. tit. 45. num. 5.* Bañez in *2. 2. Thom. q. 10. art. 1. rub. 4.* Valentiam *tom. 3. disp. 1. quæst. 1. punct. 3.* Tannerum *tom. 3. disp. 1. quæst. 4. dub. 2.* Antonium Paulum in *Lucidario Potestatis Papalis, lib. 4. Capellum disp. 1. de Potest. summi Pontificis, cap. 9.* & Sorbonicum Doctorem Michaëlem Nauclerum de *Monarchia, tom. 1. part. 2. lib. 2. cap. 5.* afferentes, Paulum ascendisse videre Petrum tanquam Principem suum, & caput. Vide etiam Etium in *Epist. 1. ad Gal. n. 18.* & Salmcronium *tom. 15. disp. 21.* cum Nicolao Sanderò de *visibilibus Monarchia, lib. 6.* & Alberto Pighio de *Hierarch. Eccles. lib. 3. cap. 11.* & Bozio de *signis Eccles. lib. 3. cap. 2. & lib. 5. cap. 3.*

7. Sed audiamus æqualitatem, & differentiam inter Diuum Petrum, & D. Paulum, à Diuo Thoma, & Scholasticis superius positam, etiam à Sanctis Patribus antea confirmatam. Agmen ducat Augustinus, sic itaque asserit, *serm. 3. in festo Diui Petri, & Pauli*, Cum omnes Beati Apostoli patrem gratiam apud Dominum Sanctitatis obtineant, nescio quo tamen pacto Petrus, & Paulus videntur præ cæteris, peculiari quadam in Saluatore, fidei virtute præcellere. Quod quidem ex ipsius Domini iudicio possumus approbare. Nam Petrus, sicut bono dispensatori Clauem Regni Cælestis dedit; Paulo, tanquam idoneo Doctore gentium, Magisterium Ecclesiasticæ institutionis iniunxit: scilicet, ut quos iste erudierit ad fidem, ille suscipiat ad salutem, ut quorum corda Paulus patefecerit doctrina verborum, eorum animabus Petrus aperiat Regna Cælestium. Clauem enim quodammodo à Christo scientiæ & Paulus accepit, Clauis enim dicenda est, qua ad fidem peccatorum corda referuntur, mentium secreta panduntur, & quicquid intrinsecus tenetur clausum, in palam rationabili manifestatione producit. Clauis, inquam, est, quæ & conscientiam ad confessionem peccati aperit, & gratiam ad æternitatem Mysterij Saluatoris includit. Ambo igitur Clauis à Domino acceperunt, scientiæ Iste; Ille potentia. Ita Augustinus. Ergo non potuit Paulus par esse Petro in eodem genere Primatus: nam ipse accepit clauem scientiæ, Petrus autem potentia.

8. Hoc etiam confirmatur ex aureis verbis Gregorij

Gregorius lib. 4. Epist. 38. in dicit. 13. superius citatis: Certe ait, Petrus Apostolus primum membrum Sanctæ, & vniuersalis Ecclesiæ est. *Paulus, Andreas, Iohannes*, quid aliud quam singulares sunt plebium capita: Quid clarius dici potest. Vide quomodo à Gregorio, respectu Primatus, & ordinariæ Iurisdictionis, Petrus solus ponatur; Paulus verò cum cæteris Apostolis constituitur. Itaque concedimus Paulo paritatem cum Petro in munere Apostolatus, non autem in Primatu. Idem, clarè docuit Innocentius III. *serm. 98. de D. Petro, & Paulo*: Petrus, ait, socium habuit Beatissimum Paulum, vnde cum singulariter præmittitur: Duc in altum, plura iter subditur, Et late retia in capturam. Quia *Solus Petrus tanquam vniuersalis Princeps Ecclesiæ*, in altitudinem supremæ Prælationis ascendit: *Sed ipse cum Paulo, retia prædicationis ad capiendos homines in Verbe laxauit.* Recognosce in his verbis differentiam inter Petrum, & Paulum, & quod ille acceperit Clauem potentia, & regiminis, iste verò Clauem scientiæ; & prædicationis. Solus igitur in regimine fuit Petrus, ceteri in prædicatione socium habuerunt Paulum.

9. Hæc veritas etiam expressè inuenitur apud Diuum Leonem *sermone 1. in Natal. Petri, & Pauli*, vbi de viroque loquens, sic ait: Isti sunt viri, per quos tibi Euangelium Christi Roma resplenduit, & quæ eras Magistra erroris, facta es Disciplina veniatis. Isti sunt patres tui, verique Pastores, qui te Regnis Cælestibus inferendam multo melius, multoque feliciter considerunt, quàm illi quorum studio prima mœnium tuorum fundamenta locata sunt, ex quibus is, qui tibi nomen dedit, fraternam te credè fœdauit. Isti sunt, qui te ad hanc gloriam prouexerunt, vt gens sancta, populus electus, ciuitas sacerdotalis & Regia, per *Sacram Beati Petri Sedem*, Caput Orbis effecta, latius præfideres Religione diuina, quàm dominatione terrena. Vide Lector in his verbis tanquam Patres, & Pastores Romanæ Ecclesiæ laudatos Petrum & Paulum à Magno Pontifice, qui *tamen ad Cathedra Petri fastigium sua dignitatis originem constantissimè semper reuoluit.* His ergo duobus Apostolorum Principibus, tanquam firmissimis columnis nixa Ecclesiæ Romana, verumque illorum iudicibus in Cœlum vehit, sed Petro Principatum iurisdictionis asserit, Paulo verò Primatum Scientiæ ascribit, vt in dispari genere circa Primatus Petri labefactionem, aut euersionem Apostolorum Principes meritò censentur.

10. Hanc etiam æqualitatem, & differentiam inter hos duos Apostolos agnoscens Fortunatus in *lib. 3. Carminum* in honorem Petri, & Pauli ita cecinit.

Colorum porta, lati duo lumina Mundi,

Ore tonat Paulus, fulgurat arce Petrus.

Imer Apostolicas radiante luce coronas.

Doctior hic monitis, celsior ille gradu.

Hunc per corda hominum referantur, & astra per illum

Quas docet iste stylo, suscipit iste polo.

Pandit iter Cæli hic dogmate, claudis alter.

Est oia cui Paulus, ianua fida Petrus.

11. Et tandem non desinam hic apponere eximiam verba Hugonis de S. Victore, qui eadem discrimina inter hos Apostolos in *serm. 64. de Apost. Petri, & Pauli*, ita complexus est. Petrus cæteris eminet excellentia Potestatis, Paulus excellentia Prædicationis. Petrus Sol, Paulus Luna: Petrus Sol per collatam sibi diuinitus potentiam, Paulus Luna, per collatam sibi cælestis sapientiam. Luminare maius fecit Deus, dum dixit Petrus: Caro, & sanguis fidei Sacramentum non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui est in Cælis.

Tom. III.

Et illum tunc lucere in Cælo præcipit, dum illi Clauem Regni Cælorum contradidit; Luminare maius fecit, dum Saulum strauit, & Paulum crexit. Petrum Soli comparo, cum Petrus soli dictum esse constet: Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, &c. Petroque soli inter cæteros & præ cæteris Domino cura Pastoralis principaliter, & specialiter in iuncta est, vbi dixit: Pasce agnos meos. Hucusque Hugo.

12. Vnde ex his omnibus apparet minimè admittendam esse opinionem Anonymi, asserentem D. Paulum fuisse æqualem Petro, & simul cum ipso Pontificem & Caput Ecclesiæ. Nam in ordine ad primatum dicendum est, Paulum non solum non fuisse æqualem, sed subditum Petro. Sicuti de cæteris Apostolis tradit Granadus in 2. 2. contr. 1. tract. 7. disp. 1. sect. 2. n. 107. Du Vallius de Rom. Pont. part. 1. q. 4. cum Valentia tom. 3. disp. 1. q. 5. punct. 7. §. 28. & aliis. Et ideo D. Thomas, & Toftatus *vbi supra*, vt visum est, dixerunt, *Paulum fuisse subditum Petro*, quod antea dixerat B. Petrus Damianus *lib. 6. Epist. 18.* in qua loquens de correctione, quam ad Galat. 2. fecit Petro D. Paulus, sic asserit; *Quid est Beate Paule, quod Priorum tuum increpationibus laceras: obiurgationibus exacerbans? Quo pacto non vereris, cum ante hominum ora confundere, cui specialis iure concessum est vniuersi totius Ecclesiæ Orbis præfiderere, &c.* In quibus verbis, velint nolint, opus est, Aduersarij recognoscant, non solum Primatum Petri, sed inferioritatem Pauli erga ipsum, cum Damianus aperte vocat Petrum Priorem, id est, Superiorem Pauli.

13. Sed audiamus Diuum Cyprianum *Epist. 74. ad Quintum*, idem asserentem, loquitur ibi de eadem correctione facta Petro à D. Paulo, & exaggerans humilitatem, cum qua Petrus illam sustinuit, sic ait: Nam nec Petrus, super quem ædificauit Dominus Ecclesiam suam, cum secum Paulus de Circumcisione disceptaret, postmodum vindicauit sibi aliquid insolenter, aut arroganter assumpsit, vt diceret se Primatum tenere, & obtemperare, à nouellis, & posteris sibi potius debere, &c. Videant aduersarij, quomodo D. Cyprianus clarè sentit, Paulum fuisse Petro subditum, & inferiorem: nam alioquin non bene dixisset, quod correctus à Paulo poterat ei obicere suum Primatum, & Superioritatem in alios. Hinc dixit etiam D. Augustinus *lib. 2. de Baptismo*, contra Donat. *cap. 1.* in Scripturis Sanctis didicimus Apostolum Petrum, in quo Primatus Apostolorum tam excellenti gratia præminet, aliter, quam veritas postulat de Circumcisione agere solitum: à Posteriori Apostolo Paulo fuisse correctum, & si aliquis asserat, Patres in dictis locis loqui de Prioritate, & Posterioritate ordinis, aut status. Respondeo hanc esse responsum impij Marci Antonij de Dominis, ex cuius pistriano farinam suorum argumentorum, & responsum sapienter accipit Anonymus. Sed talem responsum non est dubium ex ipsis verbis Patrum elusum remanere. Nam, vt legitibus patet, aperte faciunt mentionem de Prioritate Regiminis, Iurisdictionis. Quod etiam fecit Venerabilis Beda, exponens verba D. Pauli, *Epist. 2. cap. 3.* Sicut charissimus noster Paulus, &c. Ecce inquit, Primus Apostolorum quasi oblitus sui Prioratus, & datarum sibi Clauium Regni Cælestis, datam Paulo sapientiam miratur, quia nimirum motus est electorum, vt aliorum magis, quam suas mirentur virtutes, per quas se ad perfectum excitent. Ita ille. Perpende in his verbis, Bedam tribuere clauem potentia, & regiminis Petro; Paulo verò clauem scientiæ, & eius inferioritatem erga Petrum clarè constituere, nam si Paulus Petro in Primatu esset æqualis, ineptè dixisset Beda, ad Petri humilitatem

N tem

tem extollendam ipsam Prioratus sui pene obli-
tum, & clauas receptoras, Pauli sapientiam glorifi-
casse. Dicendum est igitur cum communi sententia
Patrum, & Theologorum, Paulum Petro non
fuisse regalem, sed inferiorem. Hinc recte D. Gre-
gorius *homil. 18. in Ezechielem*, Paulum cum Petro
comparans, *Minorem fratrem eum appellat*. Vide
etiam omnibus Thomam Vvaldensem *tom. 1. lib. 2.*
art. 1. cap. 3. vbi ex multorum Patrum autoritate
aduersus Vviclef, aperte probat inaequalitatem inter
Paulum, & Petrum, & illum hoc fuisse inferiorem
demonstrat. Et quia semper aduersariis debitor sum,
contra ipsos aliquem Doctorem Sorbonicum addu-
cere, videant Genebrardum *Chronologia. lib. 3. ann.*
Christi 32. fol. 368. vbi docet, ex multis Patribus Pe-
trum Paulo fuisse maiorem.

14. Et quidem respondent mihi aduersarij. Si
Paulus fuit simul cum Petro Pontifex, vbi ipsi con-
tendunt, afferant, quaso aliquam Pauli actionem,
in qua appareat tanquam Caput Ecclesiae, & Pon-
tificem se gessisse, voluant, & reuoluant totum
Euangelium, certe non inuenient. Sed ego illis
ostendam contrarium, videlicet in *Act. Apostol.*
cap. 15. nam cum Antiochia orta esset quaestio, aut
Gentiles Christiani deberent circumcidi, & seruate
legem Moyfi, auferunt D. Paulum & Barnabam
Hierosolyman ad Apostolos. Ergo Paulus non fuit
Pontifex cum Petro, nam si Pontifex esset, Chri-
stiani Gentiles, & Iudaei acquiescerent eius deter-
minationi. Venit igitur D. Paulus Hierosolyman,
vbi ad illius quaestionis decisionem celebratum fuit
primum Concilium, de quo mentionem fecit Syn-
odus Constantinopolitana I. *Collat. 8.* in conclu-
sione trium Capitulorum. In isto vero Concilio ad-
fuit Paulus, vt caeteri Apostoli, & seniores. Petrus
autem vt solus Pontifex, & caput, & vt iudex qua-
estionem definiuit, & abrogauit legalia. Vnde Lucas
vbi supra, asserit: Cum autem magna conquisitio
fieret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, &c.
Quasi (ait D. Antoninus in *Chronica, tom. 1. tit. 6.*
cap. 2. §. 10. explanans dicta verba) Princeps Apo-
stolorum, & Pontifex Ecclesiae, qui audita con-
troversia in vtramque partem disceptatione, hic
eant primus quasi iudex definit, vnde mox eius sen-
tentiam sequitur Iacobus, & alij. Quod etiam ob-
seruat hic Iacobus Gagneus Theologus Parisinus,
Ioannes Lorinus, Gaspar Sanctius, & Cornelius
à Lapide, quibus adde Cardinalem Turrecrematam
in *summa de Ecclesia, lib. 1. cap. 5.* Cardinalem Baro-
nium, *tom. 1. anno Christi 51.* Salmertonium *tom. 12.*
tract. 4. §. 10. Sorum in *4. disp. 20. quest. 1. art. 2. conclus. 4.*
Christophorum Marcellum Archiepiscopum Cor-
cyrae de *autoritate Papa contra Lutherum, lib. 1.*
cap. 20. Et omnino videndum Ioannem Bagotium
in *Apologetico Fidei, part. 1. lib. 4. disputat. 6. cap. 2.*
num. 2. Pitigianum in *3. sentent. tom. 2. distict. 25.*
quest. 2. art. 1. Tannerum *tom. 3. disp. 1. quest. 4. dub. 2.*
num. 73. Bouerium in *Censura contra M. Antonium*
de Dominis part. 2. lib. 1. cap. 10. fol. 232. Capellum
de *Pontifice B. Petri, disp. 1. in cap. 11. num. 10.* Pa-
nuinum de *Primatu Petri, part. 2. cap. 3. respons. 1.*
ad *primum argumentum.* Gauinam in *controu. tom. 2.*
lib. 4. art. 2. fol. 488. & *tom. 3. part. 2. controu. 3. art. 1.*
fol. 85. ad *quintum argumentum.* Coëffeteau de *Rep.*
tom. 1. lib. 1. cap. 9. num. 25. Becanum in *Man. contr.*
lib. 1. cap. 4. num. 45. & *1. Sanderum de Claua Da-*
uid lib. 2. cap. 5. Agricolam *tract. de Primatu Petri,*
cap. 7. sub motu. ad Lectorem. Bañez in *2. 2. D. Tho-*
mae, quest. 10. art. 1. dub. 4. Ioan Vvigers in *2. 2. Diui*
Thomae, quest. 1. art. 10. dub. 1. num. 94. Alphonsum
de Castro *aduers. haeret. lib. 10. vers. Papa.* Bellarmi-
num de *Roman. Pontif. lib. 1. cap. 22.* Paulianum de

Iubil. lib. 3. cap. 1. Antonium Polum in *Lucidario*
praesentis Papalis, lib. 4. fol. 37. Pueronium de *Ari-*
stocratia Regulari, tom. 2. cap. 3. num. 26. Qui omnes
firmant, D. Petrum in suprascripto Concilio tan-
quam omnium Caput extitisse, & vt Pontifex lege-
lata, quid de Circumcisionis praecipio, ac Idolatri-
is obseruandum esset, praescripisset. Et idem Diuus
Hieronymus *Epistol. 89. qua est 11.* inter Epistolas
Diui Augustini *cap. 3.* recte asseruit *Petrum fuisse*
Principem illius Decreti. Et Tertullianus *lib. de Pu-*
dicitia, cap. 20. dixit Petrum omnium spiritu insti-
tutum de nationum vocatione praefatum. Et quod
Paulus fuerit praesens in dicto Concilio, tanquam
vnus ex Apostolis, & non tanquam Caput eorum,
vt Petrus, patet ex suprascriptis Doctoribus, & ex
verbis Scripturae, & dixit Theodoretus *Epist. 113.*
ad Leonem Papam, vbi ita ait: *Si Paulus praeo-*
uatiu, Tuba S. Spiritus ad magnum Petrum accur-
rit, ut is, qui Antiochia de legalibus institutis con-
tendebant, ab ipso offerrent solutionem. Multo mag-
is nos, qui abentes sumus, & pusilli ad Apo-
stolicam vestram Sedem currimus, &c. Quod etiam
ex Sophronio Patriarcha Hierosolymitano *Epist. ad*
Honorium Papam, obseruatur Nauclerus de *Mo-*
narch. tom. 1. part. 2. lib. 3. cap. 12. & Bozius de *si-*
gnis Ecclesiae, tom. 1. lib. 5. cap. 3. & ne deseras vide-
re Rodolphum Cupres *tract. de Sacrosancta vni-*
uersali Ecclesia, verb. Statuta Papa, art. 2. fol. 159.
Videat modo Anonymus, si Paulus fuit Pontifex
simul cum Petro, & Caput Ecclesiae, vt ipse perpe-
ram vult, cum in dicto Concilio Hierosolymitano
tanquam vnus ex alijs Apostolis interfuerit sub Prin-
cipe, & Capite Petro.

15. Libet etiam hic animaduertere Petrum im-
mediate à Christo Episcopatum accepisse; Paulum
verò ab Apostolis, vel vt alij volunt, Lucio & Ma-
nahan ministris Ecclesiae, vt patet in *Act. Apostol.*
cap. 13. vers. 1. 2. & 3. Et ita etiam docet Cardinalis
Bellarminus de *Rom. Pontif. lib. 1. cap. 23.* vbi sic ait:
Saltem Paulum, quem Christus de Caelo vocauit, &
Apostolum fecit, non Episcopum ordinauit, sed iussit
ordinari per manus impositionem ministrorum Ec-
clesiae, vt patet *Act. 13. & ex Leone in Epist. ad*
Dioscorum qua est 81. in operibus eius, sed in tomis
Conciliorum 79. vbi loquens Leo de Ordinatione
Episcoporum, exemplum hoc Pauli adducit: & ex
Chrysofomo, qui in hunc locum *Act. 13.* dicit,
ad eam veram fuisse Pauli Ordinationem, vt in ipsa
nomen mutauerit. Statim enim subiungitur, Saulus, qui
& Paulus. Ita Bellarminus.

16. Sed non desinam hic apponere etiam verba
Patri Bouerij in *Censura Marci Antonij de Domi-*
nis part. 2. lib. 2. cap. 2. vbi loquens de Paulo, & Bar-
naba, statuit illos accepisse Episcopatum è manibus
Apostolorum; & non immediate à Christo vt perpe-
ram vult Spalarenfis. Sic itaque Bouerius asse-
rit: Cum Episcopatus quaedam dignitas sit, quae
proprie Ecclesiae gubernationem respicit, ea sane ab alio
conferri non potest, praeterquam ab eo, cui vniuer-
sali Ecclesiae gubernatio, vt capiti credita est, vel
ab illo, cui ea potestas delegata sit; Christus quidem
necdum in Caelum assumptus visibiliter decem
Apostolos Episcopos instituit, ac vndecimum Pe-
trum omnium Episcoporum Pontificem creauit:
quapropter, eo in Caelum assumpto, hoc crean-
dorum Episcoporum munus in petrum velut Chri-
sti Vicarium, & visibilem Ecclesiae Monarcham
translatum fuit; quod sane ad eum solum spe-
ctare debuisset, nisi singulari priuilegio, id Apo-
stolis quoque à Christo concessum, ac vespit delega-
tum fuisset. Cum itaque hi Apostoli post Christi af-
censionem tantum Episcopatum acceperint, quando-
hac

hec creandorum Episcoporum potestas tantum per
nes Apostolos manebit : hinc velut indubiatum
statuimus, eos ab Apostolis Episcopos ordinatos
fuisse.

17. Neque obicere potes, hos Apostolos si-
mul cum Apostolatu Episcopatum à Deo immédia-
te accepisse : Nam cum Episcopos creare ad Ec-
clesiæ iurisdictionem pertineat ; postquam semel
Christus Ecclesiæ potestatem instituit, nam nun-
quam postea aut abtulit, aut diminuit ; sed quæ Ec-
clesiæ propria sunt, Ecclesiæ integra esse voluit ; quæ
verò Dei, Deo perficienda reliquit. Ita fit, vt ho-
rum quidem electionem ad Apostolatam, ad quam
Ecclesiæ potestas pertinere non poterat, Deus per
se ipsum præstitit : Episcopatum verò, qui ab Ec-
clesiæ potestate pendebat, & ab ea perfici pote-
rat, non per se, sed per Apostolos iisdem conferre
voluerit. Hæcque Boërius, egregie quidem pro
casu nostro.

18. Nec obstat dicere Paulum *Epistol. 2. ad Ga-
latas*, asserere, Apostolos nihil ei contulisse. Nam
respondeo cum Henriquez, & Cornelio, hoc
enim ipse à Christo didicit ; sicut Apostoli, qui-
bus quoad Apostolatam æqualis, fuit. Scio Legio-
nem in *cap. 1. Epistol. ad Galat. Caictanum in
Acta Apostolorum. cap. 13.* Suarez in *3. part. tom. 3.
dissertatione 54. sect. 1.* & alios asserere in loco supra
citato, *Actor. 3.* Paulum non fuisse ordinatum Epi-
scopum ; quia illa manuum impositio, de qua tex-
tus ille loquitur, non fuit ordinatiua, sed deprecata-
tiua : & communis sententia est in contrarium. Et
ratio est, quia nusquam legimus, Saulum, & Bar-
nabam ordinatos fuisse Episcopos, nisi hic, vnde
postea in *cap. 14. Actor. & seq.* inuenimus, Episco-
palia munia obtulisse, ordinando per ciuitates Presby-
teros. Et nunquam in Scripturis apparet Paulum,
præter Apostolatam, ac diuini Verbi disseminandi
potestatem aliud à Deo accepisse : nam si eius vo-
cationem perpendas, quando is primò ad fidem &
Apostolatam à Deo accersitus fuit, nihil amplius de
eo scriptum inuenimus, nisi : Vade, quoniam Vas
electionis est mihi iste, vt portet nomen meum co-
ram gentibus & Regibus, & idem Israël, vbi de
solo Apostolatu agit. Et fides Paulus, præter
Apostolatam, nihil à Deo se accepisse commemorat,
cum ait : Paulus Apostolus, non ab hominibus, ne-
que per hominem, sed per Iesum Christum, & Deum
Patrem.

19. Dicendum est igitur, quod quia Christus
ordinauit Apostolos Episcopos, hi alios, & alios
ergo & Paulus ab iis ordinatus est, hoc enim po-
tentialiter ordo Hierarchicus à Christo institutus, vt
cum ipse Petrum, & Apostolos ordinaret, ceteri
omnes ab eis, vel eorum successoribus ordinarentur ;
& ita, vt dixi, docent communiter Doctores ;
vt videre est apud Cornelium à Lapide, &
apud Ioannem Lorinum ubi supra in *Act. Apostolorum.
cap. 13.* quibus omnibus adde sapientissimum Sal-
meronium *tom. 12. tractat. 6.* vbi sic ait Arator in
sui Poëmatibus principio *lib. 2.* insinuat, Saulum, &
Barnabam ordinatos fuisse Antiochiæ à Beato Petro,
dicens :

*Spiritus accensam verbo radiante lucernam
Sub modio lucere vetans, fecerunt Saulum
Dixit in oris opus : quem mox sacravit euntem
Imposita Petrus ille manu. Cui sermo Magistri
Omnia posse dedit.*

20. Quæ, si vera sunt, colligimus, Petrum post
liberationem carceris Antiochiam venisse, quæ
Tom. 1. 11.

extra Herodis Agrippæ ditionem posita erat, &
vbi Marfus Syriæ Præfex parum gratus Agrippæ
gubernabat. Quòd si ille non adfuit ; profectò non
deerat iam multi Episcopi per Apostolos promouendi,
qui Paulum, & Barnabam possent ad factos Iheru-
solytanis, & Episcopatus Ordines promouere.
Vnde & Oecumenius existimat Saulum, & Barna-
bam accepisse manuum impositionem à Lucio, &
Manahen. Et cum Spiritus sanctus tantum iussisset
segregari Barnabam, & Saulum : at illi addiderunt
ieiunia, & preces, & imposuerunt manus, doce-
bantque in ipsis Ecclesiæ exordiis quid posteris
esset faciendum. Ita Salmeronius, cui etiam adde
Gasparum Sanctium in *Acta Apostolorum, cap. 3.
numero 5. & 6.* & Henriquez in *summa, lib. 10.
cap. 6. numero 3.* & Christophorum Marcellum *de
Auctoritate Pontificis contra Lutherum, libro 2.
cap. 14.* Videat modò Anonymus, si possit Pau-
lum Petro in Pontificatu coæquare, dum fuerit
ordinatus Episcopus à Ministris Ecclesiæ, vel ab
Apostolis.

21. Patet igitur ex omnibus supradictis, Pau-
lum, secluso Apostolatu, in ordine ad potestatem
Regiminis, non fuisse æqualem, sed inferiorem
D. Petro. Meritò itaque dixit Aquinus *de Romano
Pontific. cap. 34.* Neque Paulus, qui plus omnibus
laborauit, neque Andreas maior natu, neque ali-
quis Apostolorum alius, sed solus vnicus Petrus Cla-
ues accepit.

22. Nec aduersus supradicta obstant primò,
verba nimis vrgentia Diui Cypriani *lib. de vnitat.
Ecclesiæ.* asserentis. Hoc erant vique ceteri Apo-
stoli, quod erat Petrus, pari consortio præditi,
& honoris & potestatis. Quod etiam habetur in
cap. loquitur Dominus 24. quæst. 1. Vnde Innocen-
tius III. in *cap. per venerabilem, qui filij sunt le-
gitimi*, asserit, Paulum accepisse plenitudinem po-
testatis. Respondeo, magnam esse differentiam
inter potestatem Pauli, & aliorum Apostolorum,
& inter potestatem Petri. Idè Anacletus *Epi-
stola 2.* sic ait : Ceteri Apostolicum eodem (scilicet
Petro) pari consortio honorem, & potestatem ac-
ceperunt, ipsi quoque Principem eorum esse volue-
runt. Et Melchisedes Papa *Epistola ad Episcopos
Hispania.* Inter Beatos Apostolos fuit quadam
discretio potestatis, & licet cunctis par electio foret,
Beato tamen Petro concessum est, vt & aliis præ-
emineret.

23. Concedo igitur Apostolos habuisse quidem
potestatem in vniuersum Orbem, sed extraordina-
riam tanquam delegatos, Petrum verò habuisse po-
testatem ordinariam tanquam Caput, & ex officio.
Itaque potestas data est Petro, vt per successorem
perpetuò in Ecclesia duraret : aliis verò Apostolis
solum data est per modum cuiusdam legationis, &
personalis muneris finiendi cum vita eorum. In-
super hæc potestas, quoad actum ferendi leges, in
Petro erat simpliciter superior, & independens ; in
Apostolis verò, inferiori modo, & cum multa dif-
ferentia, quia Petrus poterat suis legibus, vel præ-
ceptis alios etiam Apostolos obligare, & nullus po-
terat eius leges reuocare : alij verò Apostoli nec
Petrum obligare poterant, & Petrus in rigore po-
terat eorum leges non admittere, seu reuocare.
Et ita docet (respondens ad textum Diui Cypriani)
Suarez *de legibus, lib. 4. capite 3. num. 7. 8. & 9.*
cui adde Acugniam in *Decretum Gratiani part. 1.
dissinctione 21. cap. 2. numero 6.* Dominicum Bañez
omnino videndum in *2. 2. D. Thome questione 1.
artic. 10. dub. 4. in respons. ad primum argument. Gra-
nadum in 2. 2. D. Thome, controuers. 1. tract. 7. disp. 1.
sect. 2.*

sect. 2. num. 70. Amicum in cursu Theolog. tom. 4. disputacione 6. sect. 2. num. 79. Perez in Pentateuchum fid. lib. de Roman. Pontif. cap. 21. Valentiam tom. 4. disput. 1. unit. 7. §. 28. Driedonum lib. 4. de varijs dogmatibus cap. 32. 33. Aluarum Pelagium de planctu Eccles. lib. 1. cap. 60. Canum de loc. Theol. lib. 8. cap. 1. ad argument. 11. Sotum in 4. distinct. 2. quest. 1. artic. 2. §. 3. Becanuth in manual. controvers. lib. 1. cap. 4. num. 47. & seq. Bouetium in controuers. tom. 2. lib. 1. Demons. 3. Symboli de unitate capitis visibilis art. 9. Alexand. Turc. de Eccles. hierarch. lib. 4. Rad. 12. & alijs.

24. Et hanc differentiam procedere etiam in Paulo individualiter patet ex Suarez vbi supra num. 4. iuncto num. 7. & seq. Et docet etiam expressè egreditus ex nunquam satis laudata Societate Iesu Theologus Nicolaus Serrarius *opuscul. de vita Dni Pauli part. 4. num. 70.* vbi sic ait: Cum summo Pontificatu auctus esset Petrus, solusque ordinariam in totam quacunque diffusam Ecclesiam potestatem haberet: omnes tamen alij Apostoli, & maxime sanctus Paulus, extraordinariam accepti. Sic enim initio decebat, vt omnium omnibus Ecclesiarum sollicitudo quadam inesset, omnes omnium Prouinciarum procuracionem, quod latenus haberent, vt tanto & facilius, & citius, & diligentius Euangelium, omnes in oras, & regiones spargeretur. Ordinaria tamen, & legitima cura, & administratio penes vnum Petrum, eiusque posteros semper mansit. Sicuti cum Sacerdotio summo initiatus esset Aaron, ordinario is munereungebatur; quod eius etiam posteri retinuerunt: extraordinariam tamen simul etiam tenebat eius frater Moyses. [Quare Patres si quando comparacionem inter Petrum, & Paulum institunt, quatuor ferè hæc docent. Primò hos esse duos Apostolos alijs omnibus antecellere. Secundò, vter illorum virtutibus, & meritis altero maior sit, nobis incertum esse. Tertiò, Paulum scientia, & doctrina, Petro antestare. Quartò, Petrum, & potestate, & auctoritate primas tenere.] Hæc Serrarius nimis conducentia ad causam nostram, pro responsione ad auctoritates Patrum ab aduersarijs adductas, ad quas latius infra.

25. Nec obstat dicere secundò, omnia supradicta esse vera, sed procedere loquendo de D. Paulo scorsum sumpto, secus si de Paulo cum Petro coniuncto, efficientibus vnicum in Ecclesia Principem, & caput. Respondeo hoc esse verbis illudere, & hanc nouam D. Pauli mixtionem: Dico nouam, quatenus asserit D. Paulum effecisse cum D. Petro, vnum Caput, atque constituisse vnicum principem Ecclesie. Hanc, inquam nouam D. Pauli mixtionem cum Petro non agnoscunt, neque indicant sacra Scriptura, nec veteres Patres, nec Theologi; ergo tanquam signum chimericum admittenda non erit; cum igitur Scriptura absolute ad solum Petrum Primatum Ecclesie conferant, & veteres Patres quos plena manu, & ad fatietatem superius aduoxi in prima, secunda, & tertia probatione, cum omnibus Scholasticis, etiam simpliciter solum Petrum, & non aliud Caput, & Pontificem Ecclesie vocant, profus negantes D. Paulo Clauem Potentia, & iurisdictionis eo modo, vt Petro competat. Nescio quo pacto Paulus possit ab Aduersarijs vocari Ecclesie Pontifex, Princeps, & Caput, vt Petrus.

26. Sed instabis dicendo, cum aduersarijs numer. 14. non officere, si aliqua loca Sanctorum Patrum faciant mentionem solum de Primatu Petri, & non Pauli; quia etiam in alijs locis Patrum, solius Pauli Primatus asseritur: non, inquam, secundum ipsos, hoc obstat? quia in Scripturis, Patet Deus appella-

tur; ita & filius, Dominus: & tamen hoc non obstante, non excluditur Diuinitas Filij, cum Patri Diuinitas attribuitur, nec Dominatio Patris excluditur, cum filio conferatur. Sic & in nostro casu non excluditur Primatus Pauli, dum attribuitur Petro à sanctis Patribus; nec excluditur Primatus Petri, dum attribuitur Paulo, & sic nominato Petro intelligitur nominatus Paulus, & nominato Paulo, intelligitur nominatus Petrus, vt eorum indiuidua æqualitas demonstratur.

27. Sed hæc responsio non est admittenda, & est satis inutilis, & straminea. Nam in Scripturis, expressa Diuinitate Patris, non excluditur Diuinitas Filij, quia alibi Scriptura facit mentionem de Diuinitate Filij; & expressa Diuinitate Filij alibi Scriptura facit mentionem de Diuinitate Patris, intelligitur Diuinitas Filij expressa: & expressa Diuinitate Filij, intelligitur expressa Diuinitas Patris. Sed ego quæro ab Aduersarijs, cum in Scriptura habeamus expressum Primatum solius Petri, vt in multis locis apparet: asserant ipsi aliquem locum Scripturæ tribuentem Paulo Primatum Ecclesie, & ego dabo manus, & argumentum eorum vim habebit. Sed cum in Sacris litteris tantum de Primatu Petri (vt visum est) efficiatur mentio, & nulla mentio efficiatur de Primatu Pauli, sequitur, non posse argumentari de vno ad alium, sicut argumentum de Diuinitate Patris ad Diuinitatem Filij, & è contra.

28. Nec valet dicere, hanc mentionem Primatus Pauli, docere aliquos Patres. Nam cum Scriptura (cui standum est) de tali Primatu ne quidem vnum verbum asserat, idè Patres (secundum mentem Aduersarij) hoc asserentes, reducendi sunt ad bonum sensum, & interpretandi sunt iuxta differentias, & discrimina, quæ diximus supra, adducta à D. Thoma, & alijs Patribus, & Theologis Scholasticis, vt infra magis in particulari dicemus. Et idè Patres ab Anonymo adducti, quando postea, aperte, & in terminis loquuntur de Primatu Ecclesie, semper faciunt mentionem de Petro, & ne verbum quidem asserunt de Paulo: imò, vt probatum est, & fatetur Paulum quoad Primatum fuisse Petro subiectum & inferiorè. vnde miror quo pacto Aduersarij possint hæc verba proferre, num. 20. videlicet à Christo ipso indissolubili modo confectam Pauli cum Petro in eundem loci Primatum societatem? Bone Deus, in quoniam quæso Sacra Scripturæ Textu, hunc Primatum Pauli cum Petro obseruauerunt; In lucem quidem promant: quia ego, nec vlli ante me inuenerunt. Quando Christus dixit Petro: Pascce oues meas, inter illa etiam erant Apostoli, & etiam Paulus. Sed quando & quo pacto fuerit ex oue postea effectus Pastor (vt volunt Aduersarij) mihi & Theologis ignotum est. Desinant igitur Aduersarij admirari; si patribus (sunt eorum ipsissima verba, num. 19.) credimus Petro Ecclesie Primatum assignantibus? quid est, eum eundem Paulo asserentibus non patiamur? Respondeo breuiter, Primatum Petri credimus, quia in Scriptura habetur expressè, & idè aperte à sanctis Patribus etiam asseritur. Verum Primatum Pauli non credimus, quia non solum non habetur in sacra Scriptura, sed nec etiam in sanctis Patribus inuenitur, sed tantum ex laudibus, & encomiis, quæ D. Paulo simul cum Diuo Petro Patres attribuunt, Aduersarij illud non bene deducunt; & inferunt: nam sanctorum Patrum loca, vt probatum est, & probabitur, de Primatu non sunt intelligenda. Ergo credimus Patribus asserentibus Primatum Petri, quia cum sacra Scriptura hoc manifestè dicunt. Non credimus Aduersarijs Pauli Primatum asserentibus, quia id Scriptura non dicit, nec Patres ab

ab ipsis adducti, bene intellecti, & expositi, hoc asserunt.

29. Hinc bene pendant Aduersarij, quomodo audent summo Pontifici persuadere, eorum opinio- nem esse certissimam traditionem omnium Patrum, & totius vniuersalis Ecclesiae. Dicant quæso, quis ex Patribus dixit, non solum Petrum, sed etiam Paulum fuisse Caput Ecclesiae, & Patrem cum Petro, quoad supremum eius Primatum? Certè ferè nullus. Hoc inuenio dicere Auctorem huius Epistolæ, qui illud deducit, sed malè, ab aliquibus Patribus perperam ab ipso intellectis. Et quidem si talis opinio esset admittenda tanquam omnium Patrum, & Ecclesiae traditio (vt volunt Aduersarij) sequeretur, D. Thomam, & totam scholam Theologorum negantem expressè aequalitatem Pauli, quoad primatum cum Petro, sequeretur, inquam, aduersarij directè communi traditioni Ecclesiae, & sanctorum Patrum, quod abhorrent aures audire, & in Ecclesia Dei, in re tam graui D. Thomas cum omnibus Theologis, pugnet contra omnes Patres. Agnoscant aduersarij, quanta laborant in Charybdi?

30. Et videant si nouus Papatu Diui Pauli ab ipsis inuentus dici possit totius Ecclesiae traditio. Nam quidem traditiones Ecclesiae sunt apertissimæ, & luce meridiana clariore. Quis enim scit, par- uulos esse baptizandos ex traditione Ecclesiae, ait Augustinus lib. 10. *Genes. ad litteram*, cap. 23. Quis non scit Symbolum fidei esse verè canoni- cum, & Apostolicum, de quo Baronius tom. 1. ann. 44. Quis non scit in Calice ante consecratio- nem, esse aquam admiscendam, vt obseruat Cy- prianus lib. 2. *epistol.* 1. Quis non scit obligationem fideiij Quadragesimalis, de quo D. Ido *sermone* 7. *de ieiun.* Et sic dicendum de omnibus aliis Ecclesiae traditionibus, & præsertim diuinis, & Apostolicis, quæ omnibus fidelibus patent, & vt tales ab omni- bus creduntur. Sed dicant mihi Aduersarij, ista eorum traditio de nouo Papatu Diui Pauli, quando- nam in Ecclesia innotuit? quis vique adhuc, ex Christi fidelibus illam sciuit? Quis ex Theologis, & Controuersistis, quando de traditionibus Eccle- siæ agunt, de illa fecerunt mentionem? Certè nul- lus. Ipsi soli post 1646. annos in Ecclesia Dei, talem traditionem prædicauerunt. Dicere autem Pa- tribus ab ipsis citatis innotuisse, & de illa testa- ti, sunt meræ nugæ, est merum somnium, vt in- fra satis patebit. Cum itaque vna ex Notis tradi- tionum Ecclesiae sit consensio, vt optimè obseruat eruditus Ioannes Bagotius in Apologetico fidei part. 1. lib. 4. *disput.* 4. cap. 2. *sect.* 1. num. 4. Valentia tom. 1. *disput.* 1. *quest.* 1. *punct.* 7. §. 45. & alij com- munitè. Et in assertionem aduersariorum, quod Paulus fuerit Pontifex cum Petro, non solum est consensio inter Doctores, sed positua dissensio. Nam ex sanctis Patribus, & ex ipsa sacra Scriptura D. Thomas, & omnes Scholastici contrarium fir- mant, nempe Paulum fuisse inferiorem, & subdi- tum Petri, nec ei æqualem in regimine. Bone Deus! qua fronte audent Aduersarij asserere eorum senten- tiam esse certissimam traditionem vniuersalis Eccle- siæ, cum habeat tot, tantisque insignes contradi- ctiones, quos vique ad fatietatem supra retulimus. Vereantur igitur vocare eorum sententiam tradi- tionem Patrum, & Ecclesiae. Nam traditio Ecclesiae est in contrarium, & si in hac disceptatione breui- tati non studeam, latius demonstrarem discur- tendo per priora, & posteriora sæcula, Patres sem- per docuisse Primatum soli, & vni Petro collatum fuisse, licet breuiter hoc firmatum sit supra in pro- batione prima, secunda, & tertia. Vnde rectè dixit magnus Salmeronius tom. 4. *tract.* 2. *part.* 3. nostram

Tom. III.

sententiam esse traditionem Patrum, & tamen Anonymus contendit, suum signum, Patrum esse traditionem. Ergo habebimus in Ecclesia duas traditiones Patrum sibi inuicem aduersantes, quid absurdius dici potest? sed proflus eliminanda, & detestanda est hæc noua associatio Pauli cum Petro in regimine, & Primatu Ecclesiae, quam Anonymus nouissime in Proscenium de- duxit.

31. Nam regimen Ecclesiae militantis fuit in- stitutum, vt optimè ex multis obseruat Duvallius *de Roman. Pontif. part.* 1. *quest.* 2. Bellarminus lib. 1. *cap.* 9. Pueronius *de Regul. Aristocrat. tom.* 2. *cap.* 3. num. 3. Paulianus *de Iubil. lib.* 3. *cap.* 1. & alij, ad instar Ecclesiae triumphantis tanquam quædam eius imago, sed in Ecclesia triumphante præter Deum, & post lapsum Luciferi, non adfuit alius Princeps, nisi solus Michaël sine societate alterius Angeli. Sic & in Ecclesia militanti præter Christum non est admittendus alius Princeps, & Caput, nisi so- lus Petrus sine societate Pauli, & post ipsum eius successores. Adde quod Gersonius Cancellarius Parti- sienfis lib. *de Insuperabilitate Papa*, *Consider.* 8. asse- rat nullam aliam politiam in Ecclesia contituisse Christum immutabiliter præter Monarchiam, & contrarium asserere, putat esse hæreticum. Sed si Christus post institutum Pontificem Petrum, insti- tuisset postea, vt vult Anonymus, etiam Paulum, mutasset regimen Ecclesiae contra id quod firmat Gersonius, & tunc Ecclesiae dici potuisset mutata, sicut etiam quælibet res publica censetur mutari, quando modus, seu forma gubernandi mutatur quod de Ecclesia dicere videtur absurdum, vt opti- mè obseruat Beccanus in *Man. Contr. lib.* 1. *cap.* 1. num. 25. Ergo contra Anonymum dicendum est cum Gersono regimen Monarchicum Ecclesiae, sem- per immutabiliter extitisse penes solum, & vnum Petrum.

32. Et idèd Concilia Generalia alium Pontifi- cem non agnoscent nisi Petrum, & eius successores, supra adduximus Concilium Florentinum, cui nunc addo Concilium Nicænum, *Can.* 19. *Arabicis*, Concilium Nicænum 1. *Can.* 4. Concilium Chal- cedonense 3. *Act.* 3. Et Concilium Ephesinum, tom. 2. *cap.* 16. vbi sic habetur. Nullo dubium, imò sæculis omnibus notum est, Sanctum, Beatumque Petrum, Apostolorum Principem, & Caput, fidei- que columnam, Ecclesiae Catholicae fundamentum à Christo Regni Clauis accepisse, nec non per suc- cessores suos huculque viuere. Celebris est etiam locus alter *Concilij Generalis Lugdunensis sub Gre- gorio X.* Ipsa quoque (ait) sancta Romana Eccle- sia, summum, & absolutum Primatum & Princi- patum, super omnem Ecclesiam Catholicam obti- net, quem se ab ipso in Beato Petro Apostolorum Principe, & vertice, cuius Romanus Pontifex est successor, cum potestatis plenitudine recepisse ve- raciter, & humiliter recognoscit. Agnosce quæso quomodo Concilia, quando aperte, & clarè lo- quuntur de Primatu Ecclesiae, solum faciunt men- tionem de Petro, & nunquam de Paulo, & tamen Anonymus audet Paulum in Primatu Petro con- sociare: ergo Patres in omnibus Conciliis Ge- neralibus, dicendum est, immemores fuisse Pri- matu Pauli in Ecclesia? Ergo eorum verba in re tam graui fuerunt semper trunca, & manca? Absit hoc dicere, sed de Paulo nunquam men- tionem fecerunt; quia Christus Dominus aliud Caput in Ecclesia non reliquit, nisi Petrum. Itaque istum nouum, & alterum Pontificem, Paulum videlicet nostro Anonymo relinquamus; nos autem cum tota Ecclesia Diuum Paulum tanquam

N 3 Apostolum,

Apostolum, & inter Apostolos maximum, humiliter veneratur; sed Pontificem à Christo institutum solius, & vnum Petrum priuatiuè quoad Paulum constantè credendum esse putamus.

33. Et tandem, vt finem imponam huic sectioni, non deseram hic apponere aliquas Patrum auctoritates, in quibus faciendo mentionem de Petro, & Paulo, Petrum prærogatiua Primatus in Ecclesia extollunt; Paulum verò aliis laudibus cōdecorant; vnde ex hoc manifestè patet, Paulum cum Petro minimè Pontificem fuisse, vt perperam vult Anonymus. Pulcher locus est ille Cyrilli Hierosolymitani *Catech.* 6. vbi sit: Errorum autem aut latius se profertentem conuenerunt duo viri boni huc perlati, Petrus, & Paulus Ecclesie Præfati, & Simonem se Deum ostentantem, talemque existimatum confestim morte affectum. Nam cum Simon se se sublimem in Cælos, autum ita profertentem, & in aërem demoniorum vehiculo ferretur, genibus flexis prouoluit ferui Dei, precum interuentu in magnum eiaculati sunt, & in terram cum deiecerunt. Vide lector quod in his verbis Petrus, & Paulus vocantur Ecclesie Præfati, quis detinebit Anonymum, vt ex illis non inferat suam solitam consequentiam; Ergo Paulus & Petrus fuerunt simul Pontifices; sed audi quid postea subiiciat Cyrillus: Nihilque saluum videtur tametsi mirabile sit; Petrus enim is erat, qui Clauis Cælorum circumferrebat, nec admiratione dignum; Paulus enim is erat, qui ad tertium vsque Cælum, & Paradisum raptus, arcana verba audierat, quæ homini proloqui nemini licet. In quibus verbis patet, quod Cyrillus simul, & in eodem contextu loquens de Petro, & Paulo, Petro Primatum Ecclesie attribuit, alludens ad illa verba Christi: Et tibi dabo Clauis Regni Cælorum, vnde in *Catech.* 17. vocauit etiam ipsum Principem Apostolorum, & Regni Cælorum Clauigeum, Sed aliis laudibus Cyrillus Paulum exornat, nec cum Petro participem de Primatu Ecclesie facit, verum alio nomine commendat, quod nimirum ad tertium vsque Cælum, & Paradisum raptus fuisse.

34. Quod etiam factum inuenio apud Gregorium Nazianzenum *Orat.* 26. in qua sic asserit: Paulus Magnus veritatis prætor, gentium in fide Magister, qui ad tertium vsque Cælum peruenit, qui Paradisi spectator fuit, &c. Sed statim, & in eodem contextu loquens de Petro, dicit: Hic quidem Petra vocatur, & fundamenta Ecclesie fideique credita accipit, &c. Vide quomodo caractere Primatus Ecclesie distinguat Nazianzenus Petrum à Paulo, Paulum multis exornat encomiis, sed Ecclesie Primatum vni Petro tribuit. Idem fecit D. Chrysostomus *Homil.* 9. de *pennit.* in qua plura encomia confert Petro, & Paulo; sed Primatum Ecclesie soli Petro attribuit. Et supra adduxi alia verba D. Chrysostomi *Homil.* 87. in *Ioann.* vbi ita loquitur. Cur tandem aliis prætermisissis, de his solum Petrum affatur, singularis siue eximius ex Apostolis, & os discipulorum, & cæterus vertex erat. Et statim addit: Idcirco Paulus ascendit, vt cum studiose videret. Vnde ex omnibus superius dictis manifestè patet, quod Patres, quando loquuntur clarè & apertè de Primatu Ecclesie, tantum faciunt mentionem de Petro, & non de Paulo; & hoc etiam in illis locis, & in eodem contextu, in quo nominant Paulum simul cum Petro, & illis laudibus exornant; Primatum enim Petro soli conferunt. Et idem in terminis aliqui asserunt, Paulum, quoad Primatum fuisse Petro subditum, & inferiorem. Vide etiam præter citatos Patres Nicolaum Pontificem *Epist.* 1. ad Imperatorem Michaëlem, vbi laudat Petrum, & Paulum, tanquam duo lumina magna Cæli, in Ecclesia Romana constitutos; sed cum præcisè de dignitate, & auctoritate suæ sedis loquitur, soli Petro illam tribuit. Ioannes VIII.

in *Epist.* 18. ad Episcopos Manaducensem, & Equilestem, cum alias Petrum & Paulum Principes Apostolorum nuncupasset, tamen cum de sedis Apostolicæ auctoritate pressus agit, sedem vocat Petri. Et Leo IX. Ep. 1. ad Michaëlem Imperatorem loquens de Petro, & Paulo: Cathedralem, & Primatum tribuit Petro, Paulum verò Doctorem gentium vocat. Alios etiam Patres inuenies in sectione sequenti.

35. Sed piaculum existimarem, si ad confirmationem supradictorum, non adducerem verba Clem. VI. in Extr. Vigenitus Dei Filius; &c. vbi sic asserit: Quantum apud homines gloriosi Principes Terræ, Petrus, & Paulus, per quos Euangelium Christi Romæ resplenduit, & per quos Ecclesie religionis sumpsit exordium, qui facti Christiani populi per Euangelium genitores, gregis Domini Pastores, fidei Lucernæ, Ecclesiarum Columnæ, præ cæteris Apostolis peculiari quadam prærogatiua in ipso Saluatore fidei virtute præcellunt. Quorum VNI, scilicet Apostolorum Principi, sicut bono dispensatori Clauis Regni Cælorum commisit. Alteri tanquam idoneo Doctori, Magisterium Ecclesiasticæ eruditionis iniunxit, in speciali veneratione haberi debeant, &c. Vidisti amice Lector æqualia encomia, & laudes, quibus Clemens Pontifex exornat simul Petrum & Paulum, vocat enim illos Pastores gregis Domini, Lucernas fidei, Columnas Ecclesiarum; ex quibus verbis encomiasticis Anonymus noster certè inferret: Ergo Paulus & Petrus fuerunt simul Pontifices. Sed Clemens talem infringit conclusionem, nam statim declarat illam æqualitatem à se positam inter Paulum, & Petrum, non esse in ordine ad Primatum; & idem illic differentiam ponit inter Paulum, & Petrum, quoad supremum Ecclesie regimen: nam vni soli Petro tribuit (vt loquitur D. Augustinus, & D. Maximus) Clauem Pontificiæ; Paulo verò Clauem Scientiæ, dicens, vt visum est; Quorum VNI, scilicet Apostolorum Principi, sicut bono dispensatori Clauis Regni Cælorum commisit; alteri tanquam idoneo Doctori Magisterium Ecclesiasticæ eruditionis iniunxit. Hæc, vt dixi, Clemens Pontifex: cuius verba desumpta sunt à D. Maximo Taurinensi Episcopo *Hom.* 3. de Petro, & Paulo, qui, teste Genadio, ferè mille ducentis annis ante ipsum vixerat. Hanc etiam in æqualitatem inter Paulum & Petrum manifestat Ecclesia in orationibus appositis in Missa, quas recitat in eorum festiuitatibus. Nam in Oratione Diui Petri sic ait: Deus qui B. Petro collatis Clauibus Regni Cælestis ligandi, atque soluendi Pontificium tradidisti, &c. In oratione verò D. Pauli, hæc profert: Deus qui multitudinem Gentium B. Pauli Apostoli prædicatione docuisti, &c. Vide quomodo Ecclesia tribuat Petro Primatum, & Clauem potentie, alludens ad alia verba Christi: Et tibi dabo Clauis Regni Cælorum; Paulo verò tribuit Apostolatam, & Clauem scientiæ, iuxta illud, quod dixit Christus: Vas electionis erit mihi iste, vt portet nomen meum in Gentibus.

36. Denique, si aliquis curiosus mihi instaret, an præter verba superius allata: Ascendi Ierosolymam videre Petrum, in Epistolis D. Pauli extaret aliquis locus, qui pro Primatu Petri supra alios posset adduci. Et respondeo affirmatiuè ex consideratione Cardinalis Baronij *tom.* 2. *ann.* 57. *num.* 3. ex qua apparet Paulum in suis Epistolis, Primatum Petri supra alios ostendisse: nam 1. *Cor.* 1. ait: Ego quidem sum Pauli: ego autem Apollo: Ego verò Cepha: ego autem Christi. Ex quibus verbis Baronius colligit, quod cum Petrus Corinthi nondum prædicasset, sed tantum Paulus, & Apollo: qui se Pauli, aut Apollo esse dicebat, se quidem tanquam ad prædicationis auctores referebant: qui se verò se Cepha, aut Christi esse

assip

affirmabant, cum ad rationem prædicationis sibi vendicare non possent, ij ad Christum, tanquam Fidei auctorem, & ad Petrum velut Ecclesie Caput à Christo institutum, tantum respiciebant: neque hi à Paulo reprehenduntur; sed priores illi tantum, qui se aut Pauli aut Apollo esse contentiosè affirmabant, vt ex eodem Paulo constat, qui postea tantum in eos inuehitur, qui se aut Pauli, aut Apollo esse asserunt. Et licet hanc Baronij considerationem impugnet impietas M. Antonius de Dominis lib. 1. c. 9. n. 27. illam tamen defendunt Episcopus Massiliens. Coëffeteau, & Pater Bouerius, & merito. Nam quæro primò; Corinthij solium Cepham, qui nondum ipsis prædicauerat, neque illis præterquam nomine notus erat, inter alios Apostolos in Caput sibi constituerunt; cum enim id neque prædicationis, neque solius Apostolatus intuitu præterant, planè nulla alia videtur esse ratio, cur id dicerent, nisi quoddam Petrum in Ecclesia supremum Primatum gerere non ignorarent. Quid verò non tantum Paulus Cepham superaddiderit; sed ipsi Corinthij id de Cepha dixerint, aperte testatur Paulus, cum ait: Ego autem dico; quod vultisque vestrum dicit: Ego quidem sum Paulus; Ego autem Apollo: Ego verò Cepha. Quo fit, vt fallum sit, Paulum ad exemplificationem tantum nomen Cepha superaddidisse. Deinde certum est Paulum tantum, qui se aut Pauli, aut Apollo; non qui Cepha, aut Christi esse dicebant, reprehendisse.

37. Adducam etiam & alium locum D. Pauli manifestantis primatum Petri supra alios; sic enim Cor. 15. asserit: Tradidi enim vobis, quod accepi, quod Christus mortuus est pro peccatis nostris, & resurrexit tertia die, & quia visus est Cepha & post hac viderim. Quæ verba videlicet, Et quod visum est Cepha, explanans Theophylactus, sic asserit: In primis, qui cæteris omnibus præinebat auctoritate, ponit. Vnde Pater Iustinianus ex Societate Iesu etiam dicta verba exponens, n. 6. hæc profert: ait Apostolus se tradidisse Corinthijs, Christum se videntem præbuisse Cepha, tanquam Apostolorum Principi, cuius apud omnes auctoritas summa esse debet. Ita Iustinianus; cui adde Estium, asserentem Paulum primo loco dixisse Christum visum esse Cepha, id est Petro, quia Petri tanquam Apostolorum Principis primæ erat auctoritas, qui proinde primus nominandus erat. Et adducit Oecumenium obseruantem, quod Christus apparuit primum Petro tanquam primario Duci venerandi discipulorum Chori. Et tandem alium locum Pauli adducit pro Primatu Petri supra alios. Ioseph Stephanus Valentinus in lib. de potestate coactiua Rom. Pont. cap. 8. vbi sic ait: Glorietur licet Paulus, se ipsum gentium Apostolum, & à Hierosolymis ad Illyricum vsque Euangelium deuulsi; nunquam tamen sibi suo iure, quemadmodum Petrus, totius Orbis curam vendicabit. Habuit Paulus suos sibi præscriptos terminos. Aliis etiam omnibus secundum cuiusque mensuram, & regulam singularum sua regio contigit. Solius tamen Petri auctoritas nullis certis terminis circumscripta, non solum singulari, sed omnes provincias moderabatur, omniaque diuina auctoritate sibi commissa gubernat. Nos autem, ait Paulus 2. ad Corinth. c. 10. non in mensuram gloriabimur, sed secundum mensuram regule, qua mensus est nobis Deus; mensuram peringentis vsque ad vos: non enim quali non peringentes ad vos, superextendimus nos. Sed singula diligenter perpendamus. Non inquit, in mensuram gloriabimur, sed auctore, id est, non diffuse, ac sine modo extollimus, & de alienis laboribus, vt ait Theodoretus asserimus; sed secundum mensuram regule, qua mensus est nobis Deus, cuius id est, partitus est nobis Dominus, atque singularim distribuit, mensuram per-

tingendi vsque ad vos. Suus cuique modus & mensura præscripta fuit, nec totus Orbis, vt in eo præfent singulis Apostolis contingit, sed pars. Quibus tanquam agricolis vineam distribuit Deus, vt ait Chrysostomus, & Theophylactus in hoc loco, si obuersari per singulas partes dispartit, & assignauit, vt in eas quas quisque susceperat colendas, diligenter incumberet. Petro tamen omnes creatura sunt tradita (vt S. Greg. lib. 7. Epistol. 95.) cum ipse (vt idem est auctor lib. 4. Epistol. 38.) primum sancta, & vniuersalis Ecclesie membrum fuerit, Paulus, Andreas, & Ioannes, singularium plebium capita. Ita Ioseph Stephanus, ex eius tamen sententia. Sed istam inferioritatem Pauli, erga Petrum, aliqui obseruant, bis hic Romæ Paulum demonstrasse. Nam vt notat ex Dionysio Areopagita Epistol. ad Timoth. Melchior Canus de locis Theol. lib. 6. cap. 3. Alexander Turre de Hier. Eccles. lib. 4. raz. 12. & alij, cum Petrus & Paulus ducebantur ad supplicium, extremas salutes sibi dederunt, & Paulus dixit Petro: Pax tecum fundamentum Ecclesiarum, Pastor ouium, & agnorum Christi; in quibus verbis recognouit illum vt Caput suum, & totius Ecclesie, alludens ad illa verba Matth. 16. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam; & etiam alludens ad alia verba Ioan. 21. pascere oues meas. Deinde obseruant Rodolphus Cupers in tract. de Sacrosanct. Eccles. ad cap. oportebat dist. 79. fol. 123. & alij, quod cum Simon Magus per aëra à dæmonibus veheretur, dixit Paulus Petro. Tuum est impetrare, meum est orare; vt superioritatem Petri demonstraret. Et idè sapientissimus Ioannes Echius de Primatu Petri lib. 3. c. 37. sic asserit. Quantum verò ad Regimen, & potestatem attinet, sic Petrus fuit superior Paulo, quem velut Ecclesie Caput venerabatur, & quod Illustrissimus Princeps Georgius Saxonie Dux ponderabat pro Petro, quod cum Simon Magus illud ederet populo, dixit Sanctus Paulus se oraturum, vt Petrus præciperet. Vide, imperium agnouit in Petro, & in hoc ei cessit. Ita Echius.

38. Quod confirmatur ex his, quæ obseruant Nauclerus tom. 1. p. 2. lib. 2. c. 3. nempe hanc deiectionem Simonis Magi, à D. Petro factam, demonstrare summam eius Præfecturam & Monarchiam in Ecclesia Christi. Sed satis inconcussè in hac sectione firmatum est, Paulum (vt cæteros Apostolos) fuisse parum Petro in ordine ad Apostolatam, at in ordine ad Regimen fuisse Petro subditum & inferiorem, & præter Doctores vbi supra vsque ad fatiorem citatos, vide Bouerium in censura contra M. Antonium de Dominis lib. 1. c. 3. Videat modò Anonymus, quo pacto potuerit Paulum, Pontificem cum Petro facere.

SECTIO III.

Continens Responsum ad argumenta adducta ab Anonymo pro Papatu D. Pauli.

§. 1. **R**estat modò (vt magis nostra sententia firmetur) respondere ad argumenta in contrarium adducta ex auctoritate multorum Patrum, qui indissolubili societate annectentes Paulum cum Petro, æqualitatem inter ipsos adfuisse demonstrare videntur. Sed ex superius dictis clara est responsio: nam fuisse æquales in eodem genere, nego; si in diuerso genere concedo. In ordine ad Apostolatam, concedo; in ordine ad Primatum, nego. Quoad clauem potentie, nego; quoad clauem doctrine, concedo. Verum perpendamus aliqua loca adducta ab aduersariis; Asserunt primò, Petrum, & Paulum